

EK DERS ÜCRETLERİ ÖDEME ESASLARI

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI

**2016
MART**

İÇİNDEKİLER

Gümüşhane Üniversitesi Ek Ders Ücretleri Ödeme Esasları	1
Ders Yüğü Tespiti Ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uygulanacak Esaslar	2
Ders Yüğüleri Ve Ücret Karşılığı Okutabilecekleri Ek Ders Saatleri	3
İkinci Öğretim Ek Ders Ücret Göstergesi	4
Sınav Ücreti	12
Yükseköğretim Kurumlarında Yürütölen Tezsiz Yüksek Lisans Programları Uygulama Esas Ve Usulleri	27
Yükseköğretim Kurumlarında Yürütölen Yaz Okulları Programları Uygulama Esas Ve Usulleri	31
Yükseköğretim Kurumlarında Ücret Karşılığı Ders Vermekle Görevlendirilenlerin Sigorta İşlemleri (2547/31)	37
Sayıştay Kararları	43
Örnek Görüşler	53

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
EK DERS ÜCRETLERİ ÖDEME ESASLARI

10.11.1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu uyarınca ödenecek ek ders ücretlerinde;

- Çeşitli Ödemeler Bordrosu (Örnek: 13)
- Yükseköğretim Ek Ders Çizelgesi (Örnek:15)
- Her öğretim döneminin ilk ayında ders yükü dağılımını gösteren onay (Programda değişiklik halinde onay yeniden alınır)
- Akademik takvim (Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği Madde:13)

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğine göre hazırlanan evraklar aylık dönemler halinde ödenmek üzere ön mali kontrolü yapılmak üzere Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına gönderilir. İlgili ay'a ait ek ders tablo ve ekleri 5 iş günü içerisinde ön mali kontrolü yapılır, kontrolü yapılan evraklar ilgili tahakkuk birimince Ödeme Emri Belgesi ekinde ödenmek üzere iki takım olarak Muhasebe Birimine gönderir.

Muhasebe Yetkilileri ödeme emri belgesi ve ekleri üzerinde;

- a) **Yetkililerin İmzasını,**
- b) **Ödemenin çeşidine göre ilgili mevzuatında belirlenen belgelerin tamam olmasını,**
- c) **Maddi hata bulunup bulunmadığını,**
- d) **Hak sahibinin kimliğine ilişkin bilgileri, kontrol etmekle yükümlüdür.**

Muhasebe yetkilileri, yukarıda sayılan konulara ilişkin hata veya eksik bulunması halinde ödeme yapamaz ve ödemeye zorlanamaz. (Muhasebe Yetkililerin Eğitimi, Sertifika Verilmesi ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliği Ödeme Emri belgesi ve ekleri üzerinde yapılacak kontroller **Madde: 29)**

Ödeme emirleri, muhasebe birimine geliş tarihinden itibaren, en geç dört iş günü içinde incelenir, uygun bulunanlar muhasebeleştirilerek tutarları ilgililerin banka hesabına aktarır. (Ödeme öncesi kontrol süresi **Madde: 30)**

DERS YÜKÜ TESPİTİ VE EK DERS ÜCRETİ ÖDEMELERİNDE UYGULANACAK ESASLAR

Öğretim Elemanları: Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri, okutmanlar ile öğretim yardımcılarıdır.

Öğretim Üyeleri: Profesör, Doçent, Yardımcı Doçent

Öğretim Görevlisi: Ders vermek ve uygulama yaptırmakla yükümlü öğretim elemanıdır.

Okutman: Eğitim-öğretim döneminde ortak zorunlu ders olarak belirlenen dersleri okutan öğretim elamanıdır.

Öğretim Yardımcıları: Yükseköğretim kurumlarında, belirli süreler için görevlendirilen, araştırma görevlileri, uzmanlar, çeviriciler ve eğitim – öğretim planlamacılarıdır.

11.02.2010 tarih ve 1848 sayılı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün Ek Ders konulu yazısında;

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 33 üncü maddesinde; “Araştırma görevlileri, yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma, inceleme ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen ilgili diğer görevleri yapan öğretim yardımcılarıdır” denilerek, araştırma görevlilerinin görevleri tanımlanmıştır.

Diğer taraftan, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 06.11.2009 tarih ve 001.9943 sayılı yazısında, öğretim görevlisi kadrolarına ilan edilerek atama yapılmasının mümkün olduğunu, araştırma kadrosunda bulunan personelin görev ünvanının değiştirilmesinin mümkün olmadığı belirtilmektedir.

Bu itibarla, araştırma görevlilerine ders görevi verilmesinin mümkün olmadığı değerlendirilmektedir. denilmektedir.

**DERS YÜKLERİ VE ÜCRET KARŞILIĞI OKUTABİLECEKLERİ
EK DERS SAATLERİ**

DERS YÜKÜ VE EK DERS SAATLERİ TABLOSU

Görev Ünvanları	Haftalık Ders Yükü	Maksimum		Ders Ücreti		Toplam	Genel Toplam
		Normal Örgün	Mecburi	Eğitim	II. Öğretim		
Profesör	10	2	18	10	30	40	
Doçent	10	4	16	10	30	40	
Yrd. Doçent	10	8	12	10	30	40	
Öğr. Gör.	12	12	8	10	30	42	
Okutman	12	12	8	10	30	42	

NORMAL ÖRGÜN EĞİTİM EK DERS ÜCRET GÖSTERGESİ

<u>Ünvanı</u>	<u>Ek ders Ücreti Göstergesi</u>	<u>% 60 Ek Ders(*)</u>
Profesör	300	480
Doçent	250	400
Yardımcı Doçent	200	320
Öğretim Görevlisi ve Okutman	160	192

* (Haftalık ders programında saat 17.00'den sonra ve hafta sonu olmak kaydıyla) Hesaplama Şekli;
örnek: Profesör ünvanlı Öğretim Elemanı için $300 * \%60 = 480$ Doçent ünvanlı Öğretim Elemanı için:
 $250 * \%60 = 400$

Ancak; telafi olarak yapılacak derslerin hafta içi 17.00' den sonra ve hafta sonu yapılması halinde % 60 zamlı ek ders ücreti ödenmez.

Normal Örgün öğretimde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanun'un 40/d maddesi gereğince görevlendirilen öğretim elemanlarına 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre geçici görev yolluğu ve iki katı ek ders ücreti ödenir.

İKİNCİ ÖĞRETİM EK DERS ÜCRET GÖSTERGESİ

<u>Ünvanı</u>	<u>Ek ders Ücreti Göstergesi</u>	<u>% 60 Ek Ders (*)</u>
Profesör	600	960
Doçent	500	800
Yardımcı Doçent	400	640
Öğretim Görevlisi Ve Okutman	320	512

* (Mesai harici, hafta sonu ve tatillerde) Hesaplama Şekli; örnek: Profesör Ünvanlı Öğretim Elemanı için $(300+300)*\%60=960$ Doçent Ünvanlı Öğretim Elemanı için: $(250+250)*\%60=800$

a. Maaş karşılığı haftalık ders yükü, öğretim üyeleri için 10 saat, öğretim görevlileri ve okutmanlar için 12 saattir. (5947 S.K.Değişiklik.2547 S.K.Madde:36) Öğretim elemanları, haftalık ders yükünün dışında gerek kadrosunun bulunduğu, gerekse diğer yükseköğretim kurumlarında, güz ve bahar yarıyıllarında mecburi ve isteğe bağlı olarak, ek ders ücreti ödenmek kaydıyla ders verebilir.

Mecburi ve isteğe bağlı dersler ile diğer faaliyetler için haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla öğretim elemanının toplam olarak ücret karşılığı Verebileceği ek ders; normal örgün öğretimde en çok **20 saat**, ikinci öğretimde ise en çok **10 saattir**.

b. Yaz ve yarıyıl tatillerinde yapılan eğitim-öğretim faaliyetleri için ödenecek ek ders ücretinin tespitinde, haftalık ders yükünü doldurmuş olmak koşulu aranmaz.

c. Rektör, Rektör Yardımcısı, Dekan, Enstitü ve Yüksekokul Müdürlerinin ders verme yükümlülüğü yoktur. Başhekimler, Dekan Yardımcıları, Enstitü ve Yüksekokul Müdür Yardımcıları ve Bölüm Başkanları, bu madde hükümlerine göre haftada asgari beş saat ders vermekle yükümlüdür. (ders yüklerinin yarısı kadar) (5947 S.K.Değişiklik.2547 S.K.Madde:36)

Rektör, Dekan, Enstitü ve Yüksekokulu Müdürlüğü ile Bölüm Başkanlığına Yükseköğretim Kanununda belirtilen şekilde usulüne uygun olarak yapılan vekâlet görevlendirmeler haricinde söz konusu görevlerin vekâleten yürütülmesi halinde ders yükü ve muafiyeti ve indirimi uygulanmaz.

d. 2547 sayılı Yükseköğretim kanununun 31 nci maddesinde “Kanun uyarınca atanmış öğretim üyesi bulunmayan dersler veya herhangi bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konuların eğitim-öğretim ve uygulamaları için, kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve eserleri ile tanınmış kişiler, süreli veya ders saati ücreti ile görevlendirilebilirler” denilmektedir.

2547 sayılı Yükseköğretim kanununun 31 nci maddesi uyarınca ders saati ücreti karşılığında öğretim görevlisi olarak görevlendirilenler için haftalık ders yükü zorunluluğu aranmaz. Ders saati ücreti karşılığı kurum içi ve kurum dışı personeli olarak görevlendirilen öğretim görevlilerine 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun 11 maddesine göre normal örgün eğitimde, haftalık ders yükünde ilave edilerek (öğretim görevlisi için $12 + 20=32$ saat) 32 saati geçmemek üzere, II. Öğretimde de 10 saate kadar ek ders ücreti ödenebilir.

5510 sayılı kanunun 4/a maddesinde hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanları sigortalı sayılacağı öngörüldüğünden, 4/a kapsamında sigortalı çalışan kişinin ek ders karşılığı günlük çalışma süresi 5 saatten az ise çalıştığı saatler toplanarak 7,5 bölünmesi sonucu küsurat tama ibla edilerek tespit edilen gün üzerinden Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesi gerekmektedir.

Bir kişi aynı anda hem 4/a, hem de 4/b kapsamında sigortalı olması mümkün olmadığından 4/b kapsamındaki çalışmalarından dolayı sigorta primi kesilmesi mümkün bulunmamaktadır.

7,5 saatlik çalışma süresinin yalnızca bir veya birkaç saatinde çalışan bir sigortalının o aydaki toplam çalışma süresinin 7,5 saatlik günlük çalışma süresine bölünmesiyle o ay ki prim ödeme gün sayısının bulunması, **örneğin**, günde 2 saat çalışan ve buna göre ücret alan bir sigortalının ayda $30 \times 2 = 60$ saat çalışması olacağından 7,5 saatlik çalışma süresinin tam gün sayılmasıyla aylık prim ödeme gün sayısının $60:7,5=8$ olarak kabul edilmesi ve prim belgelerinin de 8 gün üzerinden düzenlenmesi gerekmektedir.

2547 sayılı Yükseköğretim kanununun 31'nci maddesi uyarınca
ders saati ücret karşılığı görevlendirmelerde;

-Rektörlük oluru,

-Ders yükü tablosu “Ödeme Emri” ne eklenecektir.

Haftalık Ders Yükü Denklikleri:

Haftalık ders yükünün hesabında bilfiil, bizzat bulunmak ve yapmak şartıyla aşağıdaki denklikler esas alınır. Öğretim elemanının eğitim-öğretim faaliyetleri teorik dersler ve diğer faaliyetler olmak üzere iki grupta toplanır

Her bir dersi (uzmanlık alan dersleri dahil) sadece teorik veya sadece uygulama olarak kategorize etmek mümkün olmadığından ve bazı derslerin hem teorik hem de uygulama bileşeni bulunabileceğinden derslerin içerikleri ve teorik/uygulama bileşenleri **üniversite senatolarınca belirlenir** ve **üniversite kataloglarında duyurulur.**

Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca üniversitelerin tıp veya diş hekimliği fakülteleri bünyesinde yürütülen uzmanlık eğitimlerinde, Uzmanlık Dalları Eğitim ve Müfredat Komisyonlarınca belirlenen müfredata uygun olarak Ana Bilim Dalı Akademik Kurulunca belirlenen ve Fakülte Yönetim Kurulu tarafından onaylanan haftalık ders programı esas alınır

Teorik Dersler:

Haftalık ders programında yer alan, günü, saati ve yeri belirlenmiş, öğrenciye hitap eden, öğretim elemanlarının aktif olarak katıldığı eğitim-öğretim faaliyetleri olup, her ders saati bir ders yüküne eş değerdir. Bu dersler ön lisans, lisans ve lisansüstü (yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık, sanatta yeterlilik) düzeyde açılabilir. Benzer tez konularında çalışan lisansüstü öğrenciler için ilgili yönetmeliklere uygun olarak açılacak uzmanlık alan dersleri de yukarıdaki koşulları sağlamak kaydıyla bu kapsamda değerlendirilir.

Uzmanlık alan dersleri, Enstitü Yönetim Kurulunca tez danışmanının atandığı tarihte başlar ve Enstitü Yönetim Kurulunun öğrencinin mezuniyetine karar verdiği tarihe kadar devam eder. Bu dersler yarıyıl ve yaz tatillerinde de devam eder.

Diğer Faaliyetler:

Teorik dersler dışındaki tüm eğitim-öğretim faaliyetlerini kapsar.

1- Haftalık ders programında günü, yeri, saati belirlenmiş, öğrenciye hitap eden, öğrencilerin aktif olarak katıldığı uygulamalı dersler ile teorik derslerin uygulamaların, tıbbi ve cerrahi klinik uygulamaların, seminer ve diğer benzeri faaliyetlerin her ders saati bir ders yüküdür.

2- Bitirme ödevi, bitirme projesi, diploma projesi, proje ve staj raporu değerlendirme ve benzeri eğitim, öğretim faaliyetlerini yöneten öğretim elemanları, öğrenci sayısına bakılmaksızın toplam 2 saat/hafta uygulamalı ders yükü yüklenmiş sayılır.

3- Lisansüstü eğitimde (yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık, sanatta yeterlilik) tez danışmanlığı, her bir öğrenci için, 1 saat/hafta ders yüküdür. Ancak bir öğretim üyesinin lisansüstü eğitim tez danışmanlıklarından kazanabileceği azami ders yükü 10 saat/hafta'yı geçmez. Lisansüstü eğitim tez danışmanlığı, öğretim üyesinin (ders saati ücreti karşılığı ders görevi verilen emekli öğretim üyeleri dâhil) öğrenci danışmanlığına (ders ve tez dönemleri için) ilgili Yönetim Kurulunca atandığı tarihte başlar ve ilgili Yönetim Kurulunun öğrencinin mezuniyetine karar verdiği tarihe kadar devam eder.

4-Bir yarıyıl içinde yapılan her ara sınav karşılığı olarak derse kayıtlı öğrenci sayısına göre;

Öğrenci Sayısı**Ders Yükü**

1 – 50	1 saat
51 - 100	2 saat
101 – 150	3 saat
151 – 200	4 saat
201 ve daha çok	5 saat

Ders yükü sınavın yapıldığı haftanın ders yüküne aynen eklenir.

Ara sınavlar için öngörülen yük her bir dersin ara sınavı için haftada 5 saati geçmez

Laboratuar, uygulamalı dersler, güzel sanat ve beden eğitimi derslerindeki öğrencilerin yarıyıl içindeki faaliyetlerin değerlendirilmesi de ara sınav olarak kabul edilir.

Ara sınav dönemlerinde ödenecek ders ücretleri için,% 60 zamlı olarak ek ders ödenmesi yerine zamsız ders ücreti olarak ödenmesi gerekmektedir.

Ek Ders Ücreti:

a- Haftalık ders yükü sınırını aşan teorik dersler ve diğer faaliyetler için ödenir. Kısmi statüde bulunanlar dâhil öğretim elemanlarına normal örgün eğitimde en çok yirmi saate kadar, ikinci öğretimde ise en çok on saate kadar ek ders ücreti ödenir.

Bir öğretim elemanına hem normal örgün eğitimde, hem de ikinci öğretimde görev alıyorsa en çok otuz saate kadar (20 saati normal öğretim, 10 saati ikinci öğretim için olmak üzere) ek ders ücreti ödenir.

Ders yüklerinin tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesaplanmasında, öncelikle normal örgün öğretimde verilen ders ve faaliyetler dikkate alınır.

Teorik dersler dışındaki faaliyetlerin haftalık ders yükünün tamamlanmasından sonraki kısmı ek ders ücretinin hesabında dikkate alınır. Ancak, haftalık ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesabında, teorik dersler dışındaki faaliyetlerin haftalık en fazla on saatlik kısmı dikkate alınır, toplam on saati aşan kısım için ek ders ücreti ödenmez.

ÖRNEK 1- Normal örgün öğretimde 2 saat teorik ders veren ve 6 saat teorik dışı faaliyette bulunan, ikinci öğretimde de 8 saat teorik ders veren ve 9 saat teorik ders dışı faaliyette bulunan bir doçente 10 saat haftalık zorunlu ders yükünün normal örgün öğretimden 2 saat teorik ders, 6 saat teorik ders dışı faaliyet ve ikinci öğretimden de 2saat teorik ders ile doldurulmasından sonra, ikinci öğretimde 6 saat teorik ders ve 4 saat teorik ders dışı faaliyet için bir kat fazlasıyla ek ders ücreti ödenecek, ikinci öğretimden kalan 5 saat teorik ders dışı ek ders ücreti ödenmeyecektir

ÖRNEK 2- Normal örgün öğretimde 4 saat teorik ders veren, ikinci öğretimde de 18 saat teorik ders veren ve 8 saat teorik ders dışı faaliyette bulunan profesöre, 10 saat olan zorunlu ders yükünün normal örgün öğretimde verdiği 4 saat teorik ders ve ikinci öğretimde verdiği 6 saat teorik ders ile tamamlanmasından sonra, ikinci öğretim için $18-6= 12$ saatlik sürenin 10 saati için ek ders ücreti ödenecek; ek ders ödenmesinde dikkate alınmayan ikinci öğretimden 2 saat teorik ders ve 8 saat teorik ders dışı faaliyeti için ise gerek normal örgün eğitimde, gerek ikinci öğretimde hiçbir suretle ek ders ücreti ödenmeyecektir.

ÖRNEK 3- Normal örgün öğretimde 4 saat teorik ders veren, 14 saat teorik ders dışı faaliyeti bulunan bir profesörün, ikinci öğretimde 6 saat teorik dersi ile 2 saat teorik ders dışı faaliyeti bulunmaktadır. Bu öğretim üyesine, 10 saat zorunlu ders yükü normal örgün öğretimde verdiği 4 saat teorik, 6 saat teorik dışındaki faaliyetleri ile doldurulduktan sonra, teorik ders dışındaki faaliyetler için belirlenen 10 saatlik sınır aşlamayacağından normal örgün öğretimden kalan $14-6= 8$ saat teorik ders dışındaki faaliyetlerin sadece 4 saati için, ikinci öğretimde ise sadece 6 saat teorik dersleri için ek ders ücreti ödenecek, örgün öğretimde verdiği 4 saat ve ikinci öğretimde verdiği 2 saat diğer faaliyetler için ek ders ücreti ödenmeyecektir.(Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel Kanunu Genel Tebliği Seri No: 17) (17.01.2002 tarihli ve 24623 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır)

b- Tıp fakültelerinin 4,5 ve 6 ncı sınıfları, konservatuar, yabancı dil, resim-iş, beden eğitimi ve spor, müzik eğitim programları, laboratuvar, staj, uygulamalı dersler ve tıbbi ve cerrahi klinik uygulamalar, bitirme ödevi, bitirme projesi, diploma projesi ve benzeri çalışmalar hariç olmak üzere, aynı ders veya faaliyet birden fazla öğretim elemanı tarafından yürütülüyorsa dersin veya faaliyetin haftalık ders yükü ve ek ders saatleri görev alan öğretim elemanlarına bölünerek hesaplanır.

Buna göre, Tıp Fakültelerinin 4,5 ve 6 ncı sınıfları, konservatuar, yabancı dil, resim-iş, beden eğitimi ve spor, müzik eğitim programları, laboratuvar, staj, uygulamalı dersler ve tıbbi ve cerrahi klinik uygulamalar, bitirme ödevi, bitirme projesi, diploma projesi ve benzeri çalışmalar da öğrencilerin küçük gruplara ayrılarak verilen ders ve faaliyetleri yürüten öğretim elemanlarının bu ders ve faaliyetler için belirlenen yükün, ders yüklerinde ve ek ders ücretlerinin hesabında dikkate alınması gerekmektedir. Bu ders ve faaliyetler dışında kalanlar haftalık ders yükleri ise görev alan öğretim elemanlarına bölünerek hesaplanır.

ÖRNEK - Haftalık ders programlarında iki saat olarak yer alan tıbbi ve cerrahi klinik uygulamasının iki öğretim elemanı tarafından yürütülmesi halinde; bu faaliyet için belirlenen iki saatlik yükün, öğretim elemanlarına bölünmeyerek her iki öğretim elemanının haftalık ders yüklerinde ve ek ders ücretleri hesabında ayrı ayrı dikkate alınması gerekmektedir.

Örnekte belirtilen faaliyetin teorik ders dışında kalan faaliyetlerden olması dolayısıyla 2914 sayılı Kanununun 11 nci maddesinin 2 nci fıkrasına göre bu faaliyetler için belirlenen toplam yükün ancak haftalık 10 saatlik kısmının ders yükü ve ek ders ücretinin hesabında dikkate alınacaktır.

Diğer taraftan bir dersin teorisi ile birlikte uygulamasının da yapılıyor olması halinde dersin tamamı uygulamalı ders sayılmayacak, teorik ders saati ile uygulamalı ders saatlerinin yükleri ve ek ders ücretleri, 2914 sayılı kanununun 11 Maddesi ile Ders Yükü Tespitinde Uyulacak Esaslar çerçevesinde ayrı ayrı değerlendirilecektir. (Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel Kanunu Genel Tebliği Seri No: 16)

c- Eğitim – öğretim niteliğine göre sınıfların aşırı kalabalıklığı ve/veya fiziksel olanakların yeterli olmaması nedeniyle teori ve/veya uygulamadan oluşan bir ders, ilgili Bölüm Başkanının önerisi ve ilgili Yönetim Kurulu Kararı ile birden fazla şube halinde açılabilir.

Bu takdirde, ayrı ayrı vermeleri kaydıyla, bu dersleri veren öğretim elemanlarının her birine dersin öğretim programındaki haftalık teorik ve uygulama saati ders yükü ve ek ders saati olarak aynen uygulanır.(Ders Yükü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslar Ek ders Ücreti “e” fıkrası)

-İlgili Bölüm Başkanlığının Yazısı

-İlgili Yönetim Kurulu Kararı fotokopisi Ödeme Emri'ne eklenir.

d- Öğretim elemanlarının geçici görev, sevk rapor ve izinli olmaları gibi nedenlerle haftalık ders programında belirtilen gün, saat ve yerde ders verme görevlerini yerine getirememeleri halinde **anılan mazeretlerin bitiminden sonra** vermek istedikleri dersler ve yürütülen faaliyetler için, Yönetim Kurulunun ders ders programlarının tespitinde takip ettiği prosedüre göre haftalık ders programında yapacağı değişiklik neticesinde belirlenen tarihteki hafta esas alınarak (2914 sayılı Kanununun 11 nci maddesindeki ek ders ücreti ödenebilecek ders sınırları içinde kalmak ve anılan maddenin son fıkrası hükmüne göre herhangi bir fazla ödemeye yol açmamak üzere) ek ders ücreti ödenir.

Boş geçen derslerin, müfredat programında değişiklik yapılmaksızın ilgili öğretim elemanının yerine bir başka öğretim elemanı tarafından telafi edilmesi halinde, ek ders ücreti bu dersleri fiilen ve bizzat veren öğretim elemanına (2914 sayılı Kanununun 11 nci maddesindeki ek ders ücreti ödenebilecek ders saati sınırları içinde kalmak kaydıyla) ödenir. (Ders Yüğü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslar Ek ders Ücreti “g” fıkrası)

-ilgili öğretim elamanının telafi edilecek dersle ilgili talep yazısı

-İlgili Yönetim Kurulunun haftalık ders programında yapılacak değişiklik oluru

-Telafisi yapılacak derse ait ilan metni “Ödeme Emri” ne eklenir.

ÖRNEK 1: İkinci Öğretimde haftalık 10 saat teorik dersi olan bir doçentin yapmak istediğı 2 saat'lik ders telafisi için, ilgili Yönetim Kurulunun mazeretin bitiminden sonra haftalık ders programında yapacağı değişiklik neticesinde, yeni hafta içerisinde 2 saat'lik telafi dersinin yapılması uygun görüldüğü takdirde, ilgili doçentin yeni haftada 10 saatlik teorik dersi olduğundan dolayı, telafisi yapılan ders için ilave ek ders ücreti ödenmez.

e- Hafta ve bayram tatili, yarı yıl ve yaz tatillerinde veya normal çalışma saatleri dışında yürütülen uzmanlık alan dersleri, tez danışmalığı, ara sınavlarla ilgili faaliyetler için zamlı ek ders ücreti ödenmez.

SINAV ÜCRETİ:

Normal örgün eğitimde dersi veren öğretim elemanına, her ders için ayrı ayrı olmak üzere, yarıyıl ve yılsonu genel sınav dönemlerinde her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar sınav ücreti ödenir.

Öğrenci sayısının göz önüne alınmasında **küsurlar tama** iblağ edilir ve 500 öğrenciden fazlası dikkate alınmaz. Ara sınavlar ve bütünleme sınavları için sınav ücreti ödenmez.

Sınavın dersi veren öğretim elemanı tarafından yapılmaması halinde sınav ücreti ödenmez.

Öğrenci Sayısı	Gösterge
50	300
100	600
150	900
200	1.200
250	1.500
300	1.800
350	2.100
400	2.400
450	2.700
500	3.000

-Çeşitli ödemeler Bordrosu**-Normal Örgün Sınav Program çizelgesi****-Her bölümün toplam öğrenci sayısını gösteren liste "Ödeme Emri" ne eklenir.**

İkinci Öğretimde eğitimde dersi veren öğretim elemanına, her ders için ayrı ayrı olmak üzere, yarıyıl ve yılsonu genel sınav dönemlerinde her 50 öğrenci için 600 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar sınav ücreti ödenir.

Öğrenci sayısının göz önüne alınmasında **küsurlar tama** iblağ edilir ve 500 öğrenciden fazlası dikkate alınmaz. Ara sınavlar ve bütünleme sınavları için sınav ücreti ödenmez.

Sınavın dersi veren öğretim elemanı tarafından yapılmaması halinde sınav ücreti ödenmez.

Öğrenci Sayısı	Gösterge
50	600
100	1.200
150	1.800
200	2.400
250	3.000
300	3.600
350	4.200
400	4.800
450	5.400
500	6.000

-Çeşitli ödemeler Bordrosu

-İkinci Öğretim Sınav Program çizelgesi

-Her bölümün toplam öğrenci sayısını gösteren liste “Ödeme Emri” ne eklenir.

“Müfredat programlarında yer alan her ayrı ders için ayrı ayrı olmak üzere bu derslerin kayıtlı öğrenci sayısı itibariyle sınav ücreti öngörülmektedir. Buna göre, müfredat programlarında tek bir ders olarak yer alan farklı bölüm ya da sınıfların öğrencilerine **ortak** olarak okutulan dersleri, farklı bölüm ya da sınıflara ait ayrı ayrı dersmiş gibi mütela etmek mümkün bulunmadığından, bir ders adı altında ortak okutulan söz konusu derslerin sınavlarını yapan öğretim elemanlarına ödenecek sınav ücretinin hesabında bu derslerin sınavına giren toplam öğrenci sayısının esas alınması gerekmektedir. Söz konusu dersler müfredat programlarında her sınıf ya da bölüm itibariyle ayrı ayrı alması ve okutulması halinde ise bu programlara kayıtlı olup da fiilen sınava giren öğrenci sayısı dikkate alınarak sınav ücreti ödenecektir.” denilmektedir. (17 Ağustos 1994 tarih ve 18303 sayılı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün yazısı)

Sınav ücretlerinin ödenmesinde dikkat edilmesi gereken husus, **farklı ya da aynı bölümler arasında ve aynı ad ile aynı öğretim elemanı tarafından okutulan derslerin sınavının, farklı tarihlerde ya da farklı saatlerde yapıp yapılmadığına bakılmaksızın aynı dersi alan tüm öğrencilerin sayısının dikkate alınması suretiyle hesaplanarak ücretinin tahakkuk ettirilmesi gerektiğidir.**

Bu itibarla:

Birinci öğretim ve ikinci öğretim sınav programlarının birleşik olarak hazırlanıp ilan edilmesi durumunda;

Yukarıdaki paragrafta yapılan açıklama doğrultusunda birinci ve ikinci öğretim öğrenci sayılarının toplamı neticesinde (500 öğrenci sayısından fazlası dikkate alınmaz) elde edilecek öğrenci sayısının, her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar sınav ücreti ödenir.

ÖRNEK:**Birinci Öğretimde sınav programında;**

Adı Soyadı:	Dersin Adı:	Sınav Tarihi:	Sınav Saati:	Öğr. ayısı:
A Öğretim Üyesi	X Dersi (AA Bölüm)	11.01.2016	9.30	91
A Öğretim Üyesi	Y Dersi (BB Bölüm)	06.01.2016	13.30	2

İkinci Öğretimde sınav programında;

Adı Soyadı:	Dersin Adı:	Sınav Tarihi:	Sınav Saati:	Öğr. ayısı:
A Öğretim Üyesi	X Dersi (AA Bölüm)	11.01.2016	9.30	100
A Öğretim Üyesi	Y Dersi (BB Bölüm)	06.01.2016	13.30	4

Sınav Ücreti:

Adı Soyadı:	Dersin Adı:	Sınav Tarihi:	Sınav Saati:	Öğr. Sayısı:	Gösterge:
A Öğretim Üyesi	X Dersi	11.01.2016	9.30	91	
A Öğretim Üyesi	X Dersi	11.01.2016	9.30	<u>100</u>	
	Toplam		191	1.200	
A Öğretim Üyesi	Y Dersi	06.01.2016	13.30	2	
A Öğretim Üyesi	Y Dersi	06.01.2016	13.30	<u>4</u>	
	Toplam			6	300

Birinci ve ikinci öğretim sınav programı birleşik olarak yapıldığında, birinci ve ikinci öğretim öğrenci sayılarının toplamının karşılığı olarak X dersine ait, normal örgün eğitimde gösterge katsayısı karşılığı olan 1.200 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar sınav ücreti tahakkuku yapılır.

Birinci ve ikinci öğretim sınav programlarının ayrı olarak hazırlanıp ilan edilmesi durumunda:

Birinci öğretim öğrenci sayılarının toplamı neticesinde (500 öğrenci sayısından fazlası dikkate alınmaz) elde edilecek öğrenci sayısının, her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar sınav ücreti ödenir. İkinci öğretim öğrenci sayılarının toplamı neticesinde (500 öğrenci sayısından fazlası dikkate alınmaz) elde edilecek öğrenci sayısının, elde edilecek öğrenci sayısının, her 50 öğrenci için 600 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar sınav ücreti ödenir.

ÖRNEK:

Birinci Öğretimde sınav programında;

Adı Soyadı:	Dersin Adı:	Sınav Tarihi:	Sınav Saati:	Öğr. Sayısı:
A Öğretim Üyesi	X Dersi (AA Bölüm)	11.01.2016	9.30	91
A Öğretim Üyesi	X Dersi (BB Bölüm)	06.01.2016	13.30	2
A Öğretim Üyesi	X Dersi (CC Bölüm)	06.01.2016	13.30	15
A Öğretim Üyesi	Y Dersi (AA Bölüm)	07.01.2016	10.30	45
A Öğretim Üyesi	Z Dersi (AA Bölüm)	07.01.2016	15.30	50

Sınav Ücreti:

Adı Soyadı:	Dersin Adı:	Sınav Tarihi:	Sınav Saati:	Öğr. Sayısı:	Gösterge:
A Öğr. Üyesi	X Dersi(AA Bölüm)	11.01.2016	9.30	91	
A Öğr. Üyesi	X Dersi(BB Bölüm)	06.01.2016	13.30	2	
A Öğr. Üyesi	X Dersi(CC Bölüm)	06.01.2016	13.30	<u>15</u>	
	Toplam		108	900	
A Öğr. Üyesi	Y Dersi(AA Bölüm)	07.01.2016	10.30	45	300
A Öğr. Üyesi	Z Dersi (AA Bölüm)	07.01.2016	15.30	50	300

Farklı ya da aynı bölümler arasında ve aynı ad ile aynı öğretim elemanı tarafından okutulan derslerin sınavının, farklı tarihlerde ya da farklı saatlerde yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın aynı X dersini alan toplam 108 öğrenci sayısının normal örgün eğitimde gösterge katsayısı karşılığı olan 900 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar sınav ücreti tahakkuku yapılır.

ÖRNEK:

İkinci Öğretimde sınav programında;

Adı Soyadı:	Dersin Adı:	Sınav Tarihi:	Sınav Saati:	Öğr. Sayısı:
A Öğretim Üyesi	X Dersi (AA Bölüm)	11.01.2016	9.30	91
A Öğretim Üyesi	X Dersi (BB Bölüm)	06.01.2016	13.30	2
A Öğretim Üyesi	X Dersi (CC Bölüm)	06.01.2016	13.30	15
A Öğretim Üyesi	Y Dersi (AA Bölüm)	07.01.2016	10.30	45
A Öğretim Üyesi	Z dersi (AA Bölüm)	07.01.2016	15.30	50

Sınav Ücreti:

Adı Soyadı:	Dersin Adı:	Sınav Tarihi:	Sınav Saati:	Öğr. Sayısı:	Gösterge:
A Öğr. Üyesi	X Dersi(AA Bölüm)	11.01.2016	9.30	91	
A Öğr. Üyesi	X Dersi(BB Bölüm)	06.01.2016	13.30	2	
A Öğr. Üyesi	X Dersi(CC Bölüm)	06.01.2016	13.30	<u>15</u>	
	Toplam		108	1.800	
A Öğr. Üyesi	Y Dersi(AA Bölüm)	07.01.2016	10.00	45	600
A Öğr. Üyesi	Z Dersi (AA Bölüm)	07.01.2016	15.00	50	600

Farklı ya da aynı bölümler arasında ve aynı ad ile aynı öğretim elemanı tarafından okutulan derslerin sınavının, farklı tarihlerde ya da farklı saatlerde yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın aynı X dersini alan toplam 108 öğrenci sayısının İkinci Öğretimde eğitimde gösterge katsayısı karşılığı olan 1.800 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar sınav ücreti tahakkuku yapılır.

2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun ek 26 ncı maddesi ile 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun'nun 12 maddesi gereğince toplanan Yaz Okulu ve İkinci Öğretim ücretlerinin % 70'i öğretim elemanlarına ek ders ve sınav ücreti olarak ödenebileceğinden, birimlere ait toplanan bu ücretlerden yapılacak ek ders ve sınav ücretlerinin ödenmesinde % 70'inin aşılması hususunda gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

2547 Sayılı Kanunun 40 ncı maddesinin (a) bendi uyarınca yapılan görevlendirmeler:

30.01.2010 tarih ve 27478 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5947 Sayılı Kanun'un 3. Maddesinde yer alan "...Öğretim elemanlarının, kendi üniversitesi dışında devlet veya vakıf üniversitelerine bağlı yükseköğretim kurumlarında haftada verebileceği azami ders saatleri ve uzaktan öğretim programlarında verilen kaç ders saatine tekabül ettiği Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir." hükmü uyarınca,

a) Öğretim elemanlarının kendi üniversitesi dışında devlet veya vakıf üniversitelerinde en fazla 10 saat görevlendirilebileceğine, 07.07.2011 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında karar verilmiştir. (15.07.2011 tarih ve 29848 sayılı Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı yazısı) denilmektedir.

Bu itibarla, 2547 sayılı kanunun 40/a bendi uyarınca görevlendirilen öğretim elemanlarının ders yüklerinin tamamlanmasında ve ek ders ücretlerinin hesaplanmasında; sırasıyla bağlı buldukları fakülte veya yüksekokulda normal örgün öğretimde verdikleri ders ve diğer faaliyetler ile görevlendirildikleri yükseköğretim kurumlarında normal örgün öğretimde verdikleri ders ve diğer faaliyetler daha sonra bağlı buldukları fakülte veya yüksekokulda ikinci öğretimde verdikleri ders ve diğer faaliyetler ile görevlendirildikleri yükseköğretim kurumlarında ikinci öğretimde verdikleri ders ve faaliyetler dikkate alınır. (Ders Yükü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslar Ek ders Ücreti "Diğer Hususlar" fıkrası)

- Görevlendirilmesi talep edilen öğretim elemanına ait kurumca bağlı bulunduğu kuruma yazılan izin yazısı

- Bağlı bulunan kurumca yazılan 40/ a göre izin yazısı

- Görevlendirilen öğretim elamanına ait kurumundaki ek ders tablosu (Normal örgün öğretim ve ikinci öğretim için görevlendirmede, 15.07.2011 tarih ve 29848 sayılı Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın yazısına istinaden toplam 10 saatten fazla görevlendirilmemesi) "Ödeme Emri" ne eklenir.

Devlet ile Vakıf Üniversiteleri Arası Görevlendirme:

Vakıf üniversitelerinin öğretim elemanı temini ile ilgili Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 15.09.1998 tarih ve 98.35.2543 sayılı kararında; Devlet Yükseköğretim Kurumlarında görevli öğretim elemanlarının kendi üniversitelerinde haftalık ders yükünü doldurmaları şartıyla 2547 sayılı Kanun'un 40/a maddesi uyarınca vakıf üniversitelerinde görevlendirilebilecekleri hükmedilmiştir.

Vakıf ile Devlet Üniversiteleri Arası Görevlendirme:

Vakıf üniversitelerinde görevli öğretim elemanları, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 31 nci maddesinin "Öğretim görevlileri; üniversitelerde ve bağlı birimlerinde bu kanun uyarınca atanmış öğretim üyesi bulunmayan dersler veya herhangi bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konuların eğitim-öğretim uygulamaları için, kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve eserleri ile tanınmış kişiler, süreli veya ders saati ücreti ile görevlendirilebilirler" hükmüne göre devlet üniversitelerinde görevlendirilebilmektedirler.

Vakıf üniversitelerinde çalışan öğretim elemanları 5510 sayılı Kanununun 4/a kapsamında çalıştıklarından devlet üniversitelerinde görevlendirildiklerinde ödenecek ek ders ücretlerinden sigorta primi kesilecektir. Görevlendirilen öğretim elemanının sigorta prim matrahının bilinmesi gerekmektedir. Ödenecek ek ders ücretinden kesilecek sigorta primi, üst sınır aşılmamışsa kesileceği, eğer aşılmışsa aşan kısmın görevlendirilen öğretim elemanının görevlendirildiği vakıf üniversitesine hesaplanan sigorta prim matrahının takip eden iki ay içinde dâhil edilebilmesi için bildirilmesi gerekmektedir. Aksi halde eksik prim bildirildiği için idari para cezası uygulanacaktır.

Vakıf üniversitesinde çalışan öğretim elemanlarının devlet üniversitelerinde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 31 nci maddesine göre görevlendirildiklerinde ilgilinin sigorta prim matrahı üst sınırı aşmamışsa sigorta primi, işsizlik sigortası, vergi iadesi, gelir ve damga vergisi kesilerek ek ders ücreti ödeneceğine dikkat etmek gerekmektedir.

Vakıf üniversitelerinde görevli olan öğretim elemanı emekli olup, destekleme primi kesilerek çalışmakta ise ek ders ücretinden de matrahına bakılmaksızın sadece destekleme primi kesilecektir.

Ders saati ücreti karşılığı görevlendirme:

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Ders Görevi" başlıklı 89 ncu maddesi "Her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile üniversite ve akademi (askeri akademiler dâhil), okul, kurs ve yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde öğretmenlere, öğretim üyelerine veya diğer memurlara veyahut açıktan atanacaklara ücret ile ek ders görevi verilebilir.

Ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar ilgili bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun kararı ile tespit olunur denilmektedir. Bu maddeye istinaden 2006/11350 sayılı "Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerin Ders ve Ek Ders Saatlerine ilişkin Karar" ile 2005/9247 sayılı "Yükseköğretim Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarında Her Derecedeki Kurs, Seminer ve Benzeri Hizmet içi Eğitim Etkinliklerinde Ücretle Okutulacak Ders Saatlerinin Sayısı ve Ders Görevi alacakların Niteliklerine İlişkin Esaslar" belirlenmiştir.

2006/11350 sayılı kararın 26 ncı maddesinde "Bu karar kapsamında bulunan yönetici ve öğretmenlere, asli görevlerini aksatmamak ve aylık karşılığı ders görevlerini tamamlamak kaydıyla; Bakanlığa bağlı okul ve kurumlarda, diğer kurumlara bağlı okullar ile yükseköğretim kurumlarında, ücretleri görev aldıkları okul veya kurumca ödenmek üzere ek ders görevi verilebilir. Ancak; bu tür görevlendirmelerde verilecek ek ders görevi, kendi okullarında haftada aylık ve ücret karşılığı okuttukları ek ders saati sayısını toplamını dolduranlar bakımından haftada 10 saati geçemez" denilerek bu kapsamda yükseköğretim kurumlarında 2547 sayılı Kanununun 31 maddesine istinaden ders saati ücreti ile görevlendirilen öğretmenlerin kendi okullarında veya dengi okullarda haftada (aylık ve ücret karşılığı) okuttukları toplam ek ders saatini dolduranlar için haftada 10 saate kadar ek ders ücreti ödenmesi gerekmektedir.

Emekli Öğretim Elemanlarının Sözleşmeli olarak görevlendirilmesi:

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun Emekli Öğretim Elemanlarının Sözleşmeli İstihdamı 17 maddesinde "Üniversiteler, ihtiyaç duydukları dallarda 5434 sayılı T.C.Emekli Sandığı veya 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre 65 yaşını doldurmak suretiyle emekli olmuş öğretim elemanlarını emekli aylıkları kesilmeksizin ve yaş kaydı aranmaksızın sözleşme ile çalıştırabilirler. Bu gibilere ödenecek ücret Bakanlar Kurulunca belirlenecek esaslar dâhilinde Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilir" denilmektedir.

Emekli öğretim üyelerinin 67, emekli öğretim görevlileri ve okutmanların ise 65 yaşını doldurdukları tarihe kadar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 31 maddesine göre ders saati başına ücret ödenerek görevlendirilebilirler, akademik unvanlarına bakılmaksızın ek ders ücreti 160 ek ders göstergesi üzerinden ödenir.

Emeklilik yaşını dolduran öğretim elemanları sözleşmeli olarak görevlendirilebilirler. Bakanlar Kurulunun 04.11.1983 tarihli "Yükseköğretim Kurumlarında Emekli Öğretim Elemanlarının Sözleşmeli Olarak Çalıştırılması Esaslarına İlişkin " kararın 4 ncü maddesine göre, sözleşmeli öğretim elemanlarına sözleşme ücreti dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz ve sözleşmelere bu konuda hüküm konulamaz denilmektedir. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 31 nci maddesine göre sözleşmeli olarak görevlendirilen emekli öğretim elemanlarına ek ders ve sınav ücreti ödenemez.

Yaz Okulu Ek Ders Ücretleri:

Yaz okulu öğretim ücretleri öğrenciler tarafından peşin olarak Üniversite veya İleri teknoloji Enstitüsü adına kamu bankalarından birinde açtırılacak hesaba yatırılır. Bu miktarlar Rektörlükçe en geç 15 gün içinde ilgili Bütçe Daire Başkanlığının (Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı Muhasebe Birimi) hesabına yatırılır.

Yatırılan miktar Maliye Bakanlığınca ilgili bütçenin mevcut veya yeniden açılacak tertiplerine bir yandan gelir diğer taraftan özel ödenek kaydedilir. Kaydolunan özel ödeneğin en fazla % 70 i yaz okullarında ders vermekle görevlendirilen öğretim elemanlarına ders ve sınav ücreti olarak ödenir.

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun 11 nci maddesi hükümleri dikkate alınarak yaz okullarında ders vermekle görevlendirilen ve bu görevi fiilen yerine getiren öğretim elemanlarına; unvanlarına, verdikleri dersin kredi ve saati ile derse kaydolan öğrenci sayısına göre Üniversite ve İleri teknoloji Enstitüsü Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek miktarda ders ve sınav ücreti ödenir. Ancak, öğretim elemanlarına ödenecek ders saati ücreti; anılan maddenin dördüncü fıkrasında akademik unvanlar itibariyle öngörülen ek ders ücretlerinin beş katını, sınav ücreti de aynı maddede öngörülen sınav ücretinin üç katını geçemez.

Öğretim elemanlarına ek ders ve sınav ücreti olarak ödenen miktarın toplamı, kaydolunan özel ödeneğin % 70' ini hiçbir şekilde geçmeyecek ve öğretim elemanlarına özel ödeneğin yeterli olmadığı gerekçe gösterilerek Kurum bütçesi, döner sermaye, bilimsel araştırma projesi, vakıf, dernek ve sair kaynaklardan ayrıca ders ve sınav ücreti veya herhangi bir ödeme yapılamaz.

Üniversite veya İleri teknoloji Enstitülerince, öğrencilerden para tahsil etmeksizin genel hükümlere göre yaz okulu açılması halinde bu hükümler uygulanmaz.

Yaz okullarında ders vermekle görevlendirilen öğretim elemanları için haftalık ders yükü aranmayacaktır.

Öğretim elemanlarının unvanları itibariyle verebilecekleri ücretli azami ders saati, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun 11 nci maddesinde belirlenen ödenebilecek ek ders saatinin toplamı öğretim üyeleri için 30, öğretim görevlileri ve okutmanlar için 32 saati geçmeyecektir.

Öğretim üyesi, öğretim görevlisi ve okutmanlar dışındaki öğretim elemanlarının (öğretim yardımcıları sınıfında bulunanlar) yaz okullarında ders vermek üzere görevlendirilmeleri ve bunlara ders ücreti ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel Kanunu**Genel Tebliği (*)****(Seri No: 17)**

26.6.2001 tarihli ve 4689 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde 01.09.2001 tarihinden geçerli olmak üzere yapılan değişiklik nedeniyle uygulamada birliğin sağlanması amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1) 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrası, 4689 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası ile;

“2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesine göre haftalık okutulması mecburi ders yükü saati dışında, kısmi statüde bulunanlar dahil öğretim elemanlarına görev unvanlarına göre aşağıda belirlenen mecburi ve isteğe bağlı dersler ve diğer faaliyetler için bu ders ve faaliyetlerin haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla normal öğretimde en çok yirmi saate kadar, ikinci öğretimde ise en çok on saate kadar ek ders ücreti ödenir. Ders yüklerinin tamamlanmasında öncelikle normal örgün öğretimde verilen ders ve faaliyetler dikkate alınır.” şeklinde değiştirilmiştir.

Diğer taraftan, 19.11.1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun “Ders Ücreti” başlıklı 10 uncu maddesinde;

“Normal örgün öğretimde zorunlu ders yükünü doldurmuş olan öğretim elemanlarına ikinci öğretimde verdikleri her ders için; dolduramamış olan öğretim elemanlarına bu yükün doldurulmasından sonra verdikleri her ders için, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen hükümler çerçevesinde ek ders ücreti ile ara sınav, yarıyıl ve yıl sonu sınavları için ödenecek ücretlerin üç katını aşmayacak şekilde ikinci öğretim programları esas alınarak, Yükseköğretim Kurulunun görüşü, Milli Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenecek ders ücreti ödenir.”

hükmüne yer verilmiş olup, 31.03.1994 tarihli ve 94/5593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1 inci maddesinde de;

“İkinci öğretimde görev alan, normal örgün öğretimde zorunlu ders yükünü doldurmuş olan öğretim elemanlarına ikinci öğretimde verdikleri her ders için; dolduramamış olan öğretim elemanlarına bu yükün doldurulmasından sonra vermiş oldukları her ders için, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen hükümler çerçevesinde ek ders ücreti ile yarı yıl ve yıl sonu sınavları için verilecek ücretler birer kat fazlasıyla ödenir.” denilmektedir.

Bu itibarla;

a) 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesi uyarınca ek ders ücreti ödenebilmesi için öncelikle normal örgün öğretimde verilen ders ve faaliyetlerin dikkate alınarak 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesinde belirtilen haftalık zorunlu ders yükünün tamamlanması,

b) Normal örgün öğretimde ders yükünün tamamlanamamış olması halinde ikinci öğretimde verilen ders ve faaliyetlerle sözkonusu yükün tamamlanmasının sağlanması,

c) Haftalık zorunlu ders yükünün tamamlanmasından sonra öncelikle normal örgün öğretimde verilen ders ve faaliyetler dikkate alınarak ek ders ücreti ödenmesi,

d) Haftalık zorunlu ders yükünün tamamlanmasından sonra ikinci öğretimde verilen ders ve faaliyetlerin azami 10 saati için ek ders ücreti ödenmesi ve 10 saatlik sınırı aşan kısmı için hiçbir suretle ek ders ücreti ödenmemesi, gerekmektedir.

ÖRNEK : Normal örgün öğretimde 16 saat teorik, ikinci öğretimde de 20 saat teorik ders veren bir öğretim görevlisine, haftalık 12 saat olan zorunlu ders yükünün normal örgün öğretimde verdiği derslerle tamamlandıktan sonra kalan 4 saati için normal ek ders ücreti, ikinci öğretimde verdiği 20 saatlik ders dolayısıyla da sadece 10 saati için bir katı fazlasıyla olmak üzere 14 saat ek ders ücreti ödenecek, ikinci öğretimden kalan 10 saatlik teorik ders için hiçbir suretle ek ders ücreti ödenmeyecektir.

2) 4689 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası ile değiştirilen 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında;

“Öğretim elemanlarının teorik derslerle yaptıkları uygulama, yönettikleri tez, seminer ve doktora çalışmalarının ve ara sınavların ne ölçüde ders yükünden sayılacağı Yükseköğretim Kurulunca belirlenir. Ara sınavlar için Yükseköğretim Kurulunca öğrenci sayısı göz önünde bulundurulmak suretiyle tespit edilecek ders yükü beş saati, diğer faaliyetler için belirlenecek ders yükü ise bir saati geçemez. Teorik dersler dışındaki faaliyetlerin ders yükünün tamamlanmasından sonraki kısmı ek ders ücretinin hesabında dikkate alınır. Ancak mecburi ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesabında, teorik dersler dışındaki faaliyetlerin haftalık en fazla on saatlik kısmı dikkate alınır, kalan kısmı ise maaş karşılığı sayılır.” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, haftalık zorunlu ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesaplanmasında, teorik dersler dışındaki faaliyetlerin en fazla toplam 10 saatinin dikkate alınması, dolayısıyla Bakanlığımızca yayımlanan 15 Seri No’lu Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen açıklamalar doğrultusunda uygulamaya devam olunması, 10 saatlik sınırlamanın hesaplanmasında normal ve ikinci öğretimde verilen teorik dersler dışındaki faaliyetler toplamının birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir.

ÖRNEK 1- Normal örgün öğretimde 2 saat teorik ders veren ve 6 saat teorik ders dışı faaliyette bulunan , ikinci öğretimde de 8 saat teorik ders veren ve 9 saat teorik ders dışı faaliyette bulunan bir doçente 10 saat olan haftalık zorunlu ders yükünün normal örgün öğretimden 2 saat teorik ders, 6 saat teorik ders dışı faaliyet ve ikinci öğretimden de 2 saat teorik ders ile doldurulmasından sonra, ikinci öğretimde 6 saat teorik ders ve 4 saat teorik ders dışı faaliyet için bir kat fazlasıyla ek ders ücreti ödenecek, ikinci öğretimden kalan 5 saat teorik ders dışı faaliyet için hiçbir suretle ek ders ücreti ödenmeyecektir.

ÖRNEK 2- Normal örgün öğretimde 4 saat teorik ders veren, ikinci öğretimde de 18 saat teorik ders veren ve 8 saat teorik ders dışı faaliyette bulunan profesöre, 10 saat olan haftalık zorunlu ders yükünün normal örgün öğretimde verdiği 4 saat teorik ders ve ikinci öğretimde verdiği 6 saat teorik ders ile tamamlanmasından sonra, ikinci öğretim için $(18-6=)$ 12 saatlik sürenin 10 saati için ek ders ücreti ödenecek; ek ders ücreti ödenmesinde dikkate alınmayan ikinci öğretimden 2 saat teorik ders ve 8 saat teorik ders dışı faaliyeti için ise gerek normal örgün öğretimde, gerek ikinci öğretimde hiçbir suretle ek ders ücreti ödenmeyecektir.

ÖRNEK 3- Normal örgün öğretimde 4 saat teorik ders veren, 14 saat teorik ders dışı faaliyeti bulunan bir profesörün, ikinci öğretimde de 6 saat teorik dersi ile 2 saat teorik ders dışı faaliyeti bulunmaktadır. Bu öğretim üyesine, 10 saat olan zorunlu ders yükü normal örgün öğretimde verdiği 4 saat teorik, 6 saat teorik ders dışındaki faaliyetleri ile doldurulduktan sonra, teorik ders dışındaki faaliyetler için belirlenen 10 saatlik sınır aşılamayacağından normal örgün öğretimden kalan $(14-6=)$ 8 saat teorik ders dışındaki faaliyetlerinin sadece 4 saati için, ikinci öğretimden ise sadece 6 saat teorik dersleri için ek ders ücreti ödenecek, normal örgün öğretimde verdiği 4 saat ve ikinci öğretimde verdiği 2 saat diğer faaliyetleri için ek ders ücreti ödenmeyecektir.

Tebliğ olunur.

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA YÜRÜTÜLEN TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROGRAMLARI UYGULAMA ESAS VE USULLERİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Tanımlar

Amaç ve Kapsam

Madde 1 – Bu Esas ve Usullerin amacı, yükseköğretim kurumlarında ikinci öğretim kapsamında yürütülecek tezsiz yüksek lisans programlarının açılması, öğrencilerden alınacak öğretim ücretleri, bu programlarda fiilen ders veren öğretim üyelerine ödenecek ek ders ve sınav ücretleriyle ilgili hususları belirlemektir.

Hukuki Dayanak

Madde 2 – Bu Esas ve Usuller, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 27 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 – Bu Esas ve Usullerde geçen;

Yükseköğretim Kurumu: Üniversite veya Yüksek Teknoloji Enstitüsünü,

Tezsiz Yüksek Lisans Programı: Yükseköğretim kurumlarında ikinci öğretim kapsamında iktisat, işletme, hukuk, uluslararası ilişkiler, bilgi teknolojileri ve ileri teknolojiler ile öğretmenlik alanlarında yürütülen programı ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yükseköğretim Kurumlarında Yürütülecek Tezsiz Yüksek Lisans Programlarında Uygulanacak Esas ve Usuller

Esas ve Usuller

Madde 4- Yükseköğretim kurumları tarafından ikinci öğretim kapsamında yürütülecek tezsiz yüksek lisans programlarında uygulanacak esas ve usuller aşağıda belirtilmiştir.

a) Yükseköğretim kurumlarında tezsiz yüksek lisans programlarının açılması, öğrencilerden alınacak öğretim ücretleri, bu programlarda fiilen ders veren öğretim üyelerine ödenecek ek ders ve sınav ücretleri, bu Esas ve Usullerde belirtilen hususlara uyulmak kaydıyla ilgili yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun teklifi üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

 b) Yükseköğretim Kurumu yönetim kurulu kararlarında belirtilen tarihlerde asgari iki eşit taksitte olmak üzere alınan öğretim ücretleri, yükseköğretim kurumu adına kamu bankalarından birinde açılacak hesaba yatırılır. Bu tutarlar en geç onbeş gün içinde Yükseköğretim Kurumu bütçesine öz gelir olarak kaydedilerek Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı hesabına aktarılır.

c) (b) bendine göre toplanan öğretim ücretlerinin;

 1) % 30'undan az olmamak üzere ilgili yükseköğretim kurumu yönetim kurulunca belirlenecek miktarı, bilimsel araştırma projelerinde kullanılmak üzere mevcut veya yeniden açılacak tertiplere, Maliye Bakanlığınca ödeneklerin kullanılmasına ilişkin olarak belirlenen esas ve usuller çerçevesinde, mal ve hizmet alımları ile sermaye giderlerinde kullanılmak üzere aktarılır.

2) Geri kalan ve ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinde; giderin yapılacağı birimde kullanılmak üzere mevcut veya yeniden açılacak tertibe aktarılacak kısmı ise;

 2a) Öncelikle, yükseköğretim kurumunca, tezsiz yüksek lisans programında fiilen ders veren öğretim üyelerinin ek ders ve sınav ücretleri ile idari personelin fazla çalışma ücretlerinin karşılanmasında kullanılır.

2b) Yukarıdaki giderler karşılandıktan sonra kalan ödenekler, bu öğretimin yapıldığı birimlere öncelik verilmek suretiyle, o yükseköğretim kurumunun mal ve hizmet alım giderleri ile eğitim-öğretim yapılan fiziki mekanların küçük bakım ve onarımı, ders araç-gereç alımı ile bunların bakım ve onarımında kullanılır.

d) Tezsiz yüksek lisans programlarında fiilen ders veren öğretim üyelerine ödenecek ek ders ücreti, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesi (son fıkrasının ilk cümlesi hariç) ve 19.11.1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi hükümleri dikkate alınarak 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin dördüncü fıkrasında akademik unvanlar itibarıyla öngörülen ek ders ücretinin her halükarda on katını, sınav ücreti ise aynı maddede öngörülen sınav ücretinin beş katını geçemez.

e) Tezsiz yüksek lisans programlarında görevlendirilen idari personelin fazla çalışma ücretleri, 3843 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen esaslara göre ödenir.

f) Söz konusu ödenekler, yükseköğretim kurumlarının tabi olduğu mevzuata göre harcanır.

g) Söz konusu ödeneğin yeterli olmadığı gerekçe gösterilerek kurum bütçesi, döner sermaye, bilimsel araştırma projesi, ve sair kaynaklardan ayrıca ders ve sınav ücreti veya herhangi bir ödeme yapılamaz.

h) Bu ödeneklerin harcanmayan kısmı, yükseköğretim kurumunun mal ve hizmet alım giderlerinde kullanılmak üzere ertesi yılın bütçesine ödenek kaydedilir.

ı) İkinci öğretim kapsamında yürütülecek tezsiz yüksek lisans programlarına ilişkin yukarıda belirtilmeyen hususlarda 3843 ve 2914 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

i) Bu esas ve Usullerde belirtilen hükümler, gerektiğinde kısmen veya tamamen, ileri uzaktan eğitim teknolojileri kullanılmak suretiyle yürütülecek tezsiz yüksek lisans programları için de uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Son Hükümler*****Yetki***

Madde 5- Bu Esas ve Usullerin uygulanması esnasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir.

Yürürlük

Madde 6- Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınan bu Esas ve Usuller, 01/01/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe gider.

Yürütme

Madde 7- Bu Esas ve Usulleri, Yükseköğretim Kur

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA YÜRÜTÜLEN YAZ OKULLARI PROGRAMLARI UYGULAMA ESAS VE USULLERİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Tanımlar

Amaç ve Kapsam

Madde 1 – Bu Esas ve Usullerin amacı, yükseköğretim kurumlarında yaz okullarının açılması, öğrencilerden alınacak öğretim ücretleri, bu programlarda fiilen ders veren öğretim elemanlarına ödenecek ek ders ve sınav ücretleriyle anılan programlarda uygulanacak diğer hususları belirlemektir.

Hukuki Dayanak

Madde 2 – Bu Esas ve Usuller, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 26 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 – Bu Esas ve Usullerde geçen;

Yükseköğretim Kurumu: Üniversite veya Yüksek Teknoloji Enstitüsünü,

Yaz Okulu : Yükseköğretim kurumlarında güz ve bahar yarıyılları dışında yaz tatili döneminde açılan eğitim-öğretim programını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

**Yükseköğretim Kurumlarında Yürütülecek Yaz Okulu Programlarında
Uygulanacak Esas ve Usuller*****Esas ve Usuller***

Madde 4 – Yükseköğretim kurumları tarafından yürütülecek yaz okullarında uygulanacak esas ve usuller aşağıda belirtilmiştir.

a) Yükseköğretim kurumlarında yaz okulu açılabilmesi için Yükseköğretim Kurulundan uygun görüş alınması zorunludur.

b) Yükseköğretim kurumlarının açmış oldukları yaz okullarına katılacak öğrencilerden, toplam ikiyüzseksen ders saatine karşılık olmak ve 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesi uyarınca fakülte ve programlar itibarıyla tespit edilen yıllık öğrenci katkı payının iki katını aşmamak üzere bu Esas ve Usullere göre her yıl Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek miktarda yaz okulu öğretim ücreti alınır.

c) İkinci öğretime kayıtlı olup, yaz okuluna katılacak öğrencilerden alınacak yaz okulu azami ders saati ücreti, aynı fakülte ve program adına göre normal örgün öğretimde kayıtlı öğrenciler için belirlenen yaz okulu azami ders saati ücretinin iki katını geçemez.

d) Yabancı dille eğitim yapan yükseköğretim kurumlarında (yabancı dille eğitim yapan eğitim fakülteleri hariç), normal örgün öğretime kayıtlı olan öğrencilerden fakülte ve program adına göre belirlenen azami ders saati ücretinin en fazla iki katına kadar ders saati ücreti alınır. Aynı yükseköğretim kurumlarında, ikinci öğretime kayıtlı olan öğrencilerden alınacak ders saati ücreti ise normal örgün öğretime kayıtlı öğrenciler için yukarıda belirtildiği şekilde tespit edilecek ders saati ücretinin iki katını geçemez.

e) Normal örgün öğretime kayıtlı yabancı uyruklu öğrencilerden, mütakabiliyet esasına bağlı olarak üniversiteler arasında yapılacak işbirliği protokolü hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kayıtlı olduğu fakülte ve program adına göre belirlenen ders saati ücretinin üç katı (yabancı dille eğitim yapan yükseköğretim kurumlarında altı katı) ders saati ücreti YTL. olarak alınabilir.

İkinci öğretime kayıtlı yabancı uyruklu öğrencilerden ise kayıtlı olduğu fakülte ve program için bu Esas ve Usuller ekli Cetvelde belirtilen ders saati ücretinin altı katı (yabancı dille eğitim yapan yükseköğretim kurumlarında on iki katı) ders saati ücreti YTL. olarak alınabilir.

f) Yükseköğretim kurumları yönetim kurulu, Yükseköğretim Kurulunca fakülte ve program adına göre belirlenen ders saati başına ücretten daha az ücret alınmasına, başarılı veya gelir düzeyi düşük öğrencilerden ise bu ücretin hiç alınmamasına veya belirlenen miktardan daha az öğretim ücreti alınmasına karar verebilir.

g) Bakanlıklar ve kamu kuruluşları adına mecburi hizmet karşılığı öğrenim gören öğrenciler, Türk Cumhuriyetleri ile Türk ve Akraba Toplulukları öğrencilerinden Devlet (Milli Eğitim Bakanlığı) burslusu olarak yükseköğrenim gören öğrenciler ile normal örgün öğretimde ve ikinci öğretimde lisansüstü öğretim yapan araştırma görevlilerinden yaz okulu öğretim ücreti alınmaz.

h) Yaz okulu öğretim ücretinin tespitinde, normal süresi içinde mezun olamayan öğrenciler veya lisans düzeyinde ikinci bir yükseköğretim yapan öğrencilerden öğrenci katkı payı miktarlarının zamlı olarak alınabileceğine ilişkin mevzuat hükümleri dikkate alınmaz.

ı) Yaz okulu öğretim ücretleri, öğrenciler tarafından peşin olarak yükseköğretim kurumları adına kamu bankalarından birinde açılacak hesaba yatırılır. Bu miktarlar, Rektörlükçe en geç onbeş gün içinde ilgili Bütçe Dairesi Başkanlığının hesabına yatırılır ve Maliye Bakanlığınca bu ödeneklerin kullanılmasına ilişkin olarak belirlenen esas ve usuller çerçevesinde kullanılır.

i) Bütçe Dairesi Başkanlığı hesabına yatırılan yukarıda belirtilen tutarların;

1- En fazla % 70'i yaz okulunda ders vermekle görevlendirilen öğretim elemanlarına ders ve sınav ücreti olarak ödenebilir.

2- Kalan kısmı, yükseköğretim kurumlarının başta elektrik, su, yakacak giderleri olmak üzere mal ve hizmet alımlarında kullanılır. Söz konusu ödeneğin harcanamayan kısmı, mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere ertesi yılın bütçesine devren gelir ve ödenek kaydedilir.

j) Öğretim elemanlarına ek ders ve sınav ücreti olarak ödenebilecek miktarın toplamı, kaydolunan ödeneğin % 70' ini geçemeyeceğinden öğretim elemanlarına, kurum bütçesi, döner sermaye, bilimsel araştırma projesi ve sair kaynaklardan ayrıca ders ve sınav ücreti ödenemez; herhangi bir ödeme yapılamaz.

k) 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesi hükmü dikkate alınarak yaz okulunda ders vermekle görevlendirilen ve bu görevi fiilen yerine getiren öğretim elemanlarına ödenecek ders ve sınav ücretleri; öğretim elemanlarının unvanı, verdikleri dersin kredisi, saati ve yabancı dilde eğitim yapılıp yapılmadığı ile derse kaydolan öğrenci sayısı gibi hususlar dikkate alınarak yükseköğretim kurumları yönetim kurulu tarafından belirlenir. Ancak, öğretim elemanlarına ödenecek ders saati ücreti; anılan maddenin dördüncü fıkrasında akademik unvanlar itibarıyla öngörülen ek ders ücretlerinin beş katını, sınav ücreti de aynı maddede öngörülen sınav ücretinin üç katını geçemez. Bu hesaplamada söz konusu maddenin son fıkrasındaki müfredat programları uyarınca normal çalışma günlerinde çalışma saatinin bitiminden ve saat 17.00'den sonra başlayan gece öğretimi ile hafta tatili, yarı yıl veya yaz tatillerinde yapılan öğretimde ek ders ücretinin % 60 zamlı ödenmesine ilişkin hüküm dikkate alınmaz.

l) Yaz okullarında ders vermekle görevlendirilen öğretim elemanları için haftalık zorunlu ders yükü aranmaz.

m) Öğretim elemanlarının unvanları itibarıyla haftada verebilecekleri ücretli azami ders saati; 2547 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde öngörülen haftalık zorunlu ders saati ile 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde belirlenen ödenebilecek ek ders saatinin toplamını (öğretim üyeleri için 30, öğretim görevlileri ve okutmanlar için 32 saati) geçemez.

n) Teorik derslerle çeşitli uygulama ve faaliyetlerin ne ölçüde ders saatinden sayılacağı hususunda, 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesine istinaden Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından belirlenen esaslar uygulanır.

o) Öğretim üyesi, öğretim görevlisi ve okutmanlar dışındaki öğretim elemanları (öğretim yardımcıları sınıfında bulunanlar), yaz okullarında ders vermek üzere görevlendirilmez ve bunlara ders ücreti ödenemez.

ö) Yükseköğretim kurumlarınca öğrencilerden para tahsil etmeksizin yaz okulu açılması halinde, 2547 sayılı Kanunun ek 26 ncı maddesi hükümleri ile söz konusu maddeye dayanılarak hazırlanan bu Esas ve Usullerde belirtilen hükümler uygulanmaz. Bu durumda, öğretim elemanlarına 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen esaslar dahilinde, normal örgün öğretim-ikinci öğretim ayırımı yapılmaksızın ve mecburi ders yükü aranmaksızın aynı maddenin son fıkrasına göre % 60 zamlı olarak ek ders ücreti ve anılan maddenin üçüncü fıkrasındaki şartlar dikkate alınmak suretiyle sınav ücreti ödenir.

p) Yaz okullarına ilişkin yukarıda belirtilmeyen diğer hususlarda 2547 ve 2914 sayılı Kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Son Hükümler*****Yetki***

Madde 5 – Bu Esas ve Usullerin uygulanması esnasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir.

Yürürlük

Madde 6 – Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınan bu Esas ve Usuller, 01/01/2005 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 7 – Bu Esas ve Usulleri, Yükseköğretim Kurulu Başkanı yürütür.

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA ÜCRET KARŞILIĞI DERS VERMEKLE GÖREVLENDİRİLENLERİN SİGORTA İŞLEMLERİ (2547/31)

1. Giriş

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 16.06.2006 tarih ve 26200 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olup, 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile birlikte birçok yenilik getirilmiştir.

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 31'inci maddesine göre saat ücret karşılığı görevlendirilen öğretim elemanlarından, sosyal güvencesi olmayanlar ile emekli olup görevlendirilenlere ödenen ek ders ücretlerinden, 28 Ağustos 2008 tarih, 26981 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Sosyal Sigortalar İşlemleri Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesinin (f) bendine göre "Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen kurslarda usta öğretici olarak çalıştırılanlar, kamu idarelerinde ders ücreti karşılığı görev verilenler ile 14.07.1965 tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 4'üncü maddesinin (c) bendi kapsamında çalıştırılanların kapsama alındığı belirtilerek SSK primi kesilmesi yasal bir zorunluluk haline getirilmiştir. Bu çalıştırılan kişiler 5510 Sayılı Kanununun 4'üncü maddesi (a) bendi kapsamında SSK'lı olarak değerlendirilmektedir.

Bu çalışmada; 5510 Sayılı Kanununun 4'üncü maddesi (a) bendi kapsamında, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 31'inci maddesine göre saat ücret karşılığı görevlendirilen sigortalı sayılanlar yönünden aylık prim ve hizmet belgesinin düzenlenmesi, verilmesi ve primlerin ödenmesi için yapılması gereken işlemler ile bu işlemlerin yapılmaması durumunda uygulanacak cezalar hakkında bilgiler verilmiştir.

2. Yapılacak İşlemler

2.1. İşyeri Bildirgesi

5510 Sayılı Kanunun 4'üncü maddesi (a) kapsamında sigortalı çalıştıran işverenler, örneği "İşyerlerinin Tesciline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" ekinde yer alan (EK:1) işyeri bildirgesini düzenleyerek, en geç sigortalı çalıştırmaya başladıkları tarihte Kuruma vermeleri gerekmektedir. Diğer taraftan, tescili yapılacak işyerinde, hem ayın 1'i ile 30'u arasında, hem de ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki çalışmalarına istinaden ücret alan sigortalıların bulunması halinde, her iki çalışma döneminden dolayı iki ayrı işyeri bildirgesi düzenlenerek ayrı ayrı işyeri tescili yapılacaktır.

2.2. İşe Giriş Bildirgesi

İşverenler, 4'üncü maddesi (a) bendi kapsamında çalıştıracakları kişileri, çalışmaya başladıkları tarihten önce örneği "Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği" ekinde yer alan (EK:4) işe giriş bildirgesini düzenleyerek e-sigorta yoluyla Kuruma bildirmekle yükümlüdürler.

a- İlk defa işyeri bildirgesi verecek işyerlerinde; ilk defa sigortalı çalıştırmaya başlanılan tarihten itibaren bir ay içinde çalışmaya başlayan sigortalılar için, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren bir aylık sürenin dolduğu tarihe kadar,

b- İşsizlik sigortasına tabi olmayan sözleşmeli personel çalışmaya başladıkları tarihten itibaren bir ay içinde, işe giriş bildirimini yapılabilir.

2.3. İşten Ayrılış Bildirgesi

İşverenler, 4'üncü maddesi (a) bendi kapsamında çalıştırdıkları kişilerin işten ayrılışlarını, örneği "Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği" ekinde yer alan (EK:5) sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile sigortalılığın sona ermesini takip eden on gün içinde e-Sigorta ile Kuruma bildirilir. Ancak, on günlük süre dolmadan aylık prim ve hizmet belgesi verilmiş ise ayrıca sigortalı işten ayrılış bildirgesi verilmez. İşsizlik sigortasına tabi olmayan sözleşmeli personelin sigortalılığının sona ermesine ilişkin bildirim 3 ay içinde yapılabilir.

2.4. Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin Verilmesi

4'üncü maddesi (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıranlar, örneği “Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Verilmesine ve Primlerin Ödenme Sürelerine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ” ekinde yer alan aylık prim ve hizmet belgesini (EK:1) tebliğde belirtilen süre içerisinde e-Sigorta kanalıyla Kuruma göndermeleri gerekmektedir.

Ayın 1'i ile 30'u arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalılar için düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri, en geç belgenin ilişkin olduğu ayı izleyen ayın 14'üne kadar düzenlenmesi, ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalılar için düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri, mevcut ayın 19'una kadar düzenlenmesi gerekmektedir. Maaş ödemelerinde ödeme emri belgesi ile e- sigorta beyannamelerinin aynı tutarda olmasına özellikle dikkat edilmesi gerekmektedir. Tutarların eşit olmaması halinde ödeme yapılamamakta ve cezai işleme konu olmaktadır.

2.5. Sigorta Primleri

Üniversitelerde emeklilerden ders ücreti karşılığı çalışanlardan prime esas kazanç üzerinden ve 4'üncü maddesi (a) bendi kapsamında sigortalı olanlardan ders ücreti karşılığı çalışanlardan prime esas kazanç üzerinden belirtilen oranlar üzerinden sigorta primleri ödenecektir. (Ek:1)

2009 - 2011 dönemi bütçe hazırlama rehberinin eki, analitik bütçe sınıflandırmasına ilişkin rehberin, 01.4.1.90 diğer geçici personele yapılacak ödemeler başlıklı bölümünün açıklamasında; “Geçici personel statüsünde olup da yukarıda sayılan gruplara girmeyen personele ödenecek ücretler (usta ve uzman öğretiler hariç ilgili mevzuatı uyarınca ders ücreti karşılığında görevlendirilen ve üzerinde resmi görev bulunmayanlara ödenecek ek ders ücretleri gibi) bu bölüme gider kaydedilecektir.” denilmiştir. Buna göre; 5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesi (a) bendi kapsamında olup, ders ücreti karşılığında görevlendirilenlere ödenecek ek ders ücretleri 01.4.1.90-Diğer Geçici Personele Yapılacak Ödemeler, işveren tarafından ödenecek sigorta prim ödemeleri 02.4.6.01, işveren tarafından ödenecek sağlık primi ödemeleri ise 02.4.6.02 ekonomik koduna gider kaydedilmesi gerekmektedir.

Bilindiği üzere, normal öğretimde ek ders vermek üzere görevlendirilen geçici personele yapılacak ödemeler ile bunlara ilişkin sosyal güvenlik primi ve sağlık primi giderleri hazine yardımından; ikinci öğretimde görevlendirilenler için ise ikinci öğretim gelirlerinden karşılanmaktadır.

2.6. Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin Yasal Süresi İçinde Verilmemesi Durumunda Uygulanacak İdari Para Cezaları

5510 sayılı Kanununun 102'nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde; "Kanununun 86'ncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca verilmesi gereken belgeleri, Kurumca belirlenen şekilde ve usûlde vermeyenler ya da Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler veya belirlenen süre içinde vermeyenlere her bir fiil için;

I) Belgenin asıl olması halinde aylık asgarî ücretin iki katını geçmemek kaydıyla belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgarî ücretin beşte biri tutarında,

II) Belgenin ek olması halinde, aylık asgarî ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgarî ücretin sekizde biri tutarında,

III) Ek belgenin 86'ncı maddenin beşinci fıkrasına istinaden Kurumca re'sen düzenlenmesi durumunda, aylık asgarî ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgarî ücretin yarısı tutarında,

IV) Belgenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri veya kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması halinde, belgenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık asgarî ücretin iki katı tutarında, idarî para cezası uygulanır." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, aylık prim ve hizmet belgelerinin belirlenen usul ve sürelerde Kuruma gönderilmemesi halinde ilgililer hakkında idari para cezası uygulanması Kanununun amir hükmü olduğundan, yükümlüklerin yerine getirilmemesi durumunda Kanunda belirtilen tutarlarda idari para cezası uygulanacaktır.

2.7. Süresinde Ödenmeyen Primlere Uygulanacak Gecikme Cezası ve Gecikme Zammı

Kanunun 89'uncu maddesinin ikinci fıkrası gereğince Kurumun prim ve diğer alacakları süresi içinde ve tam olarak ödenmezse, ödenmeyen kısmı sürenin bittiği tarihten itibaren ilk üç aylık sürede her bir ay için % 3 oranında gecikme cezası uygulanarak artırılır. Ayrıca, her ay için bulunan tutarlara ödeme süresinin bittiği tarihten başlamak üzere borç ödeninceye kadar her ay için ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait Türk Lirası cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi bileşik bazda uygulanarak gecikme zammı hesaplanır. Ancak, ödemenin yapıldığı ay için gecikme zammı günlük hesaplanır.

2.8. Primlerin Ödenmesinden İşverenle Birlikte Sorumlu Tutulanlar

Kurumun prim ve diğer alacaklarının süresi içinde ödenmemesi halinde, kamu idarelerinin tahakkuk ve tediye ile görevli kamu görevlileri, tüzel kişiliği haiz diğer işverenlerin şirket yönetim kurulu üyeleri de dahil olmak üzere üst düzeydeki yönetici veya yetkilileri ile kanuni temsilcileri Kuruma karşı işverenleri ile birlikte müştereken ve müteselsilin sorumlu tutulmuşlardır.

3. Sonuç

Yükseköğretim Kurumlarında dışardan saat ücretli olarak 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 31'inci maddesine göre görevlendirilen saat ücretli öğretim elemanları bulunmasında çalıştırılmasında, bu çalıştırılan öğretim elemanlarına sigorta primi kesilmesi mecburiyetinde olunması ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü ile sürekli idari para cezalarıyla karşı karşıya kalınmaması için sigorta primlerinin kuruma bildirilmesi ve ödenmesi sırasında yapılacak olan işlemler önem arz etmektedir. Aylık prim ve hizmet belgelerinin belirlenen usul ve sürelerde Kuruma gönderilmemesi halinde ilgililer hakkında idari para cezası uygulanması Kanununun amir hükmü olduğundan, yükümlüklerin yerine getirilmemesi durumunda Kanunda belirtilen tutarlarda idari para cezası uygulanacağı unutulmamalıdır.

SAYIŞTAY KARARLARI

Kararın Çeşidi : 4.Daire Kararı
Kararın Numarası : 29125
Kararın Tarihi : 12.02.2001
Kurum : Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

... Buna göre, müfredat programlarında tek ders olarak yer alan ve farklı bölüm ya da sınıfların öğrencilerine birleştirilerek okutulan bu dersleri, farklı bölüm ya da sınıflara ait ayrı ayrı dersmiş gibi düşünmek mümkün bulunmadığından, bir ders adı altında birleştirilerek okutulan derslerin sınavlarını yapan öğretim elemanlarına ödenecek sınav ücretinin hesabında, bu derslerin sınavına giren toplam öğrenci sayısının esas alınması gerekeceğine,

Kararın Çeşidi : 2.Daire Kararı
Kararın Konusu : Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar
Kararın Numarası : 33355
Kararın Tarihi : 08.02.2005
Kurum : Osmangazi Üniversitesi Bütçe Dairesi Başkanlığı 2002

... Ara sınav ve bütünlleme sınavları için sınav ücreti ödenmez.” hükmüne rağmen normal örgün ve ikinci öğretimde görevli öğretim elemanlarının sınav ücreti hesabında her ders için derse giren toplam öğrenci sayısının dikkate alınması yerine, farklı bölüm ya da aynı bölümün şubelere ayrılan sınıflarındaki öğrenci sayılarının ayrı ayrı dikkate alınması ve sınav ücretinin de buna göre ödenmesinin mümkün bulunmadığına,

Kararın Çeşidi : 6.Daire Kararı
Kararın Konusu : Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar
Kararın Numarası : 10203
Kararın Tarihi : 22.02.2001
Kurum : Karadeniz Teknik Üniversitesi

... Bu itibarla, baştabip ve baştabip yardımcılara ikinci görev aylığının yanı sıra, ek ders ücreti ödenmesi konusunda da mevzuata aykırı bir husus bulunmadığına,

Kararın Çeşidi : 5.Daire Kararı
Kararın Numarası : 10590
Kararın Tarihi : 19.08.2004
Kurum : Niğde Üniversitesi Bütçe Dairesi Başkanlığı 2002

... Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu öğretim üyelerinin yarıyıl ve yılsonu sınav ücretlerinin hesabında, 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununun 11'inci maddesine aykırı olarak, farklı sınıflara birleştirilerek okutulan derslerin sınavına giren toplam öğrenci sayısının esas alınması gerektiği halde, farklı bölüm ya da sınıfların öğrenci sayılarının ayrı ayrı değerlendirilmesi suretiyle yapılan sınav ücreti ödemelerinin mevzuata aykırı bulunduğu

Kararın Çeşidi :
Kararın Numarası : 30116
Kararın Tarihi : 23.02.2006
Kurum : Marmara Üniversitesi Bütçe Dairesi Başkanlığı 2003

... 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununun değişik 11'inci maddesine göre bir dersin bütünü içinde yer alması gereken seminer ve bitirme projesi için ek ders ücreti dışında, ayrıca sınav ücreti ödenmesinin mümkün olmadığına,

Kararın Çeşidi : 8.Daire Kararı
Kararın Konusu : Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar
Kararın Numarası : 5268
Kararın Tarihi : 17.04.2003
Kurum : Gaziantep Üniversitesi Bütçe -2000

... 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununun 11'inci maddesi uyarınca bitirme ödevi ayrıca bir ders olmayıp, herhangi bir dersin bütünü içinde yer alması dolayısıyla yıl içerisinde diğer faaliyetler kapsamında değerlendirilecek ve bu çalışma için kanunda öngörülen ölçüler içerisinde yalnızca ek ders ücreti ödenecektir. Bu açıklamalar doğrultusunda, bitirme ödevi çalışması için sınav ücreti ödenmesinin mümkün olmadığına.

Kararın Çeşidi : 7.Daire Kararı
Kararın Konusu : Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar
Kararın Numarası : 8986
Kararın Tarihi : 19.03.2002
Kurum : Manisa Celal Bayar Üniversitesi -1999

... II. öğretimde derse giren öğretim elemanlarına, 2914 sayılı Yasanın 11'inci maddesindeki, teorik dersler dışında kalan diğer faaliyetler için uygulanan 10 saatlik sınırlamaya uyulmaması ve haftalık 30 saatlik ücretli ek ders saatinin hesaplanmasında önceliğin II. öğretime verilmesi sonucunda, fazla ödenen tutarın sorumlulara ödettirilmesine,

Kararın Çeşidi : 1.Daire Kararı
Kararın Konusu : Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar
Kararın Numarası : 8907
Kararın Tarihi : 25.04.2006
Kurum : Gaziantep Üniversitesi

... 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununun 11'inci ve 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması Hakkında Kanunun 10'uncu maddesinde;

... II. Öğretimde ders veren öğretim görevlilerinin verdikleri her ders için alacakları ücretler birer kat fazlası ile ve saat 17:00'den sonra verilmiş ise ayrıca %60 fazlası ile ödeneceği belirtilmiştir. 94/5593 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararında ise II. öğretim için, ek ders ücretinden farklı olarak sınav ücretinin de birer kat fazlası ile ödeneceği belirtilmiştir. Fakat 2914 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 11'inci maddesinde normal çalışma günlerinde çalışma saatinin bitiminden ve saat 17:00'den sonra başlayan gece öğretimi ile hafta tatili, yarı yıl veya yaz tatillerinde yapılan öğretimde ek ders ücretleri %60 zamlı ödenir denmiş ve bu kısımda sınav ücretine değinilmemiştir. Bu nedenle II. öğretimde yapılan sınavlar için I. öğretimin iki katı kadar ücret ödenmesi gerekmekte olup, ayrıca %60 ilave artış yapılmasının mümkün olmadığına,

Kararın Çeşidi	: 8.Daire Kararı
Kararın Konusu	: Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar
Kararın Numarası	: 5020
Kararın Tarihi	: 09.04.2002
Kurum	: Gaziantep Üniversitesi

... Tıp Fakültesi Hastanesi başhekim ve başhekim yardımcılığı görevlerini, ikinci görev aylığı olarak yapan öğretim elemanlarına, ayrıca verdikleri dersler için de ek ders ücreti ödenmesinde; söz konusu personelin 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Yasası kapsamında bulunmaları ve **sadece ikinci görev aylığı için 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabi olmaları nedeniyle, 657 sayılı Kanunun 90'ncı maddesinde yer alan "Devlet memurlarına, vekalet görevi, ikinci görev ve ders görevlerinden ancak birisi verilebilir. ...."** ifadesinin bu personel açısından dikkate alınması mümkün bulunmadığından konu hakkında mevzuata aykırı bir husus bulunmadığına,

Kararın Çeşidi	: 7.Daire Kararı
Kararın Konusu	: Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar
Kararın Numarası	: 8986
Kararın Tarihi	: 19.03.2002
Kurum	: Manisa Celal Bayar Üniversitesi

... Ek ders ücreti haftalık normal ders yükü sınırını aşan teorik ders ve diğer faaliyetler için ödenir. O nedenle, bir eğitim elemanına ek ders ücreti ödenebilmesi için, öncelikle maaş karşılığı haftalık okutmakla yükümlü olduğu mecburî ders yükünü doldurması gerekmektedir.

... Kadrosu Tıp Fakültesinde bulunan Prof. Dr. ....'na Ekim-Kasım-Aralık 1999 aylarında, diğer kurumlarda ek ders ücreti ödemesi yapılırken, öğretim elemanlarının maaş karşılığı okutmak zorunda oldukları normal ders yükünün dikkate alınmaması sonucu fazla ödenen tutarın sorumlulara ödettirilmesine,

Kararın Çeşidi : 5.Daire Kararı
Kararın Konusu : Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar
Kararın Numarası : 10182
Kararın Tarihi : 14.02.2002
Kurum : Zonguldak Karaelmas Üniversitesi

... Okulların tatil olduğu Temmuz-Ağustos aylarında bölümleri ile ilgili staj yapan öğrencileri denetleyen öğretim görevlilerine, bu faaliyetlerinden dolayı ek ders ücreti verilmesinin mümkün olmadığına,

Kararın Çeşidi : 4.Daire Kararı
Kararın Konusu : Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar
Kararın Numarası : 30219
Kararın Tarihi : 08.06.2006
Kurum : İnönü Üniversitesi Bütçe Dairesi Başkanlığı 2004

... Değişik işyerlerinde staj yapmakta olan öğrencilerin öğretim elemanınca denetlenmesinin ise haftalık ders programında yer alan ve öğretim elemanınca bilfiil, bizzat bulunmak ve yapmak suretiyle yürüttüğü teorik ya da uygulamalı öğretim faaliyeti kapsamında düşünülmesi mümkün olmadığı gibi 2914 sayılı Kanunun 11'inci maddesinde bu tür staj denetimleri için ders ücreti ödeneceğine ilişkin herhangi bir hüküm de bulunmamaktadır.

... Dolayısıyla, ders programında yer almayan staj çalışmalarının denetlenmesi adı altında ek ders ücreti ödenmesinin mümkün olmadığına,

Kararın Çeşidi	: 2.Daire Kararı
Kararın Konusu	: Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar
Kararın Numarası	: 32214
Kararın Tarihi	: 23.03.1999
Kurum	: 19 Mayıs Üniversitesi

... 83/7148 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 6'ncı maddesinde de; "Sözleşme ile çalıştırılacak personele sözleşme ücreti ile görevlendirme süresi bir yarı yıl ise yalnız kendisi için, görevlendirme süresi iki yarı yıl veya daha fazla süreli olduğu takdirde kendisi ve eşi için, ülkesinden gelme ve gitme masrafları dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılmayacak ve sözleşmelere de bu yolda hüküm konulmayacaktır." denilmektedir.

... Bu hükümler uyarınca, sözleşmeli olarak istihdam edilen yabancı uyruklu öğretim elemanlarına ek ders sınav ücretinin ödenmesinin mümkün olmadığına,

---

Kararın Çeşidi	: 1.Daire Kararı
Kararın Konusu	: Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar
Kararın Numarası	: 7189
Kararın Tarihi	: 13.02.2001
Kurum	: Selçuk Üniversitesi

... 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun'un 12'nci maddesinin son fıkrasında; "Ancak öğretim elemanlarına aynı süre için ek ders ücreti ile birlikte fazla çalışma ücreti ödenmez." hükmü yer almaktadır.

... Bu hüküm uyarınca, bir öğretim elemanına aynı süreler için, hem ikinci öğretimden ek ders ücreti hem de fazla mesai ücreti verilmesinin mümkün bulunmadığına,

Kararın Çeşidi : 2.Daire Kararı
Kararın Konusu : Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar
Kararın Numarası : 32464
Kararın Tarihi : 03.02.2000
Kurum : Sakarya Üniversitesi

... Öğretim elemanlarına, diğer faaliyetler kapsamındaki "danışmanlık" ve "bitirme ödevi" için teorik ek ders ücreti ödenerek diğer faaliyetler için ödenebilecek haftalık 10 saatlik ek ders ücreti sınırlamasının dikkate alınmaması,

...

"Bitirme ödevi" ve "yıl içi ödev" faaliyetleri için haftalık toplam iki saatin üzerinde uygulamalı ek ders ücreti verilmesi,

sonucu yapılan fazla ödemenin sorumlulara ödettirilmesine,

Kararın Çeşidi : 2.Daire Kararı
Kararın Konusu : Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar
Kararın Numarası : 31667
Kararın Tarihi : 16.01.1997
Kurum : Kocaeli Üniversitesi

... Yüksekokulda görevli öğretim elemanlarına, öğrencilerin yaz aylarında yaptıkları "staj çalışmalarını" denetleme faaliyeti karşılığında ek ders ücreti ödenebileceğine dair 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'nun 11'inci maddesinde; herhangi bir hüküm bulunmadığından söz konusu ödemenin sorumlulara ödettirilmesine,

---

ÖRNEK GÖRÜŞLER

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.BMK.0.15.115831-48

KONU : Ek ders Ücreti

09.06.2009*7237

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı)

İLGİ : 20.04.2009 tarihli ve B.30.2.SEL.0.65.00.00/300.1075 sayılı yazı.

İlgi yazınız ve eklerinin incelenmesinden, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesine dayanılarak çıkartılan “Ders Yüğü Tespitinde Uyulacak Esaslar”ın 3 üncü maddesinin g fıkrasında belirtilen geçici görev, sevk, rapor ve izinli olanların mazeretlerinin bitiminden sonra derslerini telafi etmeleri ve karşılığında ek ders ücreti almalarının uygulaması ile ilgili olarak tereddüde düşüldüğü belirtilerek Bakanlığımız görüşü istenilmektedir.

Bilindiği üzere, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesine göre haftalık okutulması mecburi ders yükü saati dışında, kısmi statüde bulunanlar dahil öğretim elemanlarına görev unvanlarına göre Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen mecburi ve isteğe bağlı dersler ve diğer faaliyetler için bu ders ve faaliyetlerin haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla, normal öğretimde en çok 20 saate ikinci öğretimde 10 saate kadar ek ders ücreti ödeneceği, ders yüklerinin tamamlanmasında öncelikle normal örgün öğretimde verilen ders ve faaliyetlerin dikkate alınacağı, öğretim elemanlarının teorik derslerle yaptıkları uygulama, yönettikleri tez, seminer ve doktora çalışmalarının ve ara sınavların ne ölçüde ders yükünden sayılacağına Yükseköğretim Kurulunca belirleneceği hükme bağlanmıştır.

2547 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde de haftalık zorunlu ders yükünün öğretim üyeleri için en az on saat, öğretim görevlileri ile okutmanlar için en az oniki saat olduğu belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 2914 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Yürütme Kurulunca yürürlüğe konulan Ders Yüğü Tespitinde Uyulacak Esasların 2 nci maddesinde, haftalık ders yükünün hesabında bilfiil, bizzat bulunmak ve yapmak şartının esas alınacağı belirtilmiştir.

Buna göre, ek ders ücreti; mecburi ders yükü dışında, haftalık ders programında yer alan ders ve diğer faaliyetler için ders vermekle görevli öğretim elemanı tarafından bizzat ve fiilen yerine getirilmesi durumunda yapılan bir ödemedir.

Bu çerçevede, ğretim elemanlarına; geçici görev, rapor, izin gibi nedenlerle haftalık ders programında belirtilen gün saat ve yerde ders verme görevlerini yerine getirememeleri durumunda, anılan mazeretlerinin bitiminden sonra söz konusu dersleri vermeleri halinde ders programlarının tespitinde takip edilen prosedüre göre Yönetim Kurulunca haftalık ders programında yapılacak değişiklik neticesinde belirlenen tarihte bizzat ve fiilen verecekleri dersler için 2914 sayılı Kanununun 11 inci maddesi hükümleri dikkate alınarak ve dersin verildiği haftanın normal ders yükü doldurulduktan sonra ödenebilecek azami sınırlar içerisinde kalınmak kaydıyla ek ders ücreti ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgilerini ve gereęini rica ederim.

Bakan a.

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 45516914-110.04.07-[825.15]-8644
Konu : Ders Yükleri

06 /09 /2015

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı)

İlgi : 17.08.2015 tarihli ve 63670594-840-E.1500043980 sayılı yazınız

İlgi yazınız ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesinde yer alan yüksekokul müdür ve müdür yardımcılarının ders yüklerine yönelik düzenlemelerin meslek yüksekokulları müdür ve müdür yardımcılarının ek ders ücretlerinin hesaplanması sırasında dikkate alınıp alınmayacağı hakkında Bakanlığımız görüşünün bildirilmesi istenilmektedir.

Bilindiği üzere, 2547 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında;

“Öğretim üyesi, kadrosunun bulunduğu yükseköğretim birimi ile sınırlı olmaksızın ve ihtiyaç bulunması halinde görevli olduğu üniversitede haftada asgari on saat ders vermekle yükümlüdür. Öğretim görevlisi ve okutmanlar ise, haftada asgari on iki saat ders vermekle yükümlüdür.”

hükmü, beşinci fıkrasında da;

“Rektör, rektör yardımcısı, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürlerinin ders verme yükümlülüğü yoktur. Başhekimler, dekan yardımcısı, enstitü ve yüksekokul müdür yardımcısı ve bölüm başkanları, bu madde hükümlerine göre haftada asgari beş saat ders vermekle yükümlüdür.”

hükmü yer almakta olup, öğretim elemanlarının akademik unvanları ve görevleri itibarıyla ders yükü muafiyet ve indirimleri düzenlenmiş bulunmaktadır.

Meslek yüksekokulları müdür ve müdür yardımcılarının mali hakları ile ilgili olarak Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına hitaben gönderilen 07/07/2015 tarihli ve 45516914-110.04.05-(825.15)76336 sayılı yazımızda da belirtildiği üzere, yükseköğretim mevzuatına ilişkin çeşitli düzenlemelerde öğretim elemanlarının akademik unvanları itibarıyla atandıkları kadrolar ve yürüttükleri idari görevleri dikkate alınarak belirleme yapılmış olup, söz konusu düzenlemelerde meslek yüksekokulu müdürlerine ilişkin özel bir düzenleme yapılmamış bulunmaktadır.

Bu kapsamda, yüksekokul ve meslek yüksekokulları tanımları, teşkilatlanmaları, bazı kadrolarda işe alınmaları bakımından ayrı ayrı belirtilmek suretiyle düzenleme yapılmasına

rağmen, meslek yüksekokullarının idarecilerinin mali hakları bakımından ayrıca bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

Bu çerçevede, meslek yüksekokulları müdür ve müdür yardımcılarının 2547 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde yer alan ders yükleri bakımından da yüksekokul müdür ve müdür yardımcılara sağlanan ders yükü muafiyet ve indirimlerinin dikkate alınmasına imkan bulunmadığı değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Şinasi YURDAKUL
Bakan a.
Genel Müdür Yardımcısı

Gümüşhane Üniversitesi

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

Bağlarbaşı Mahallesi 29100 / Gümüşhane

0 456 233 75 78

strateji@gumushane.edu.tr